

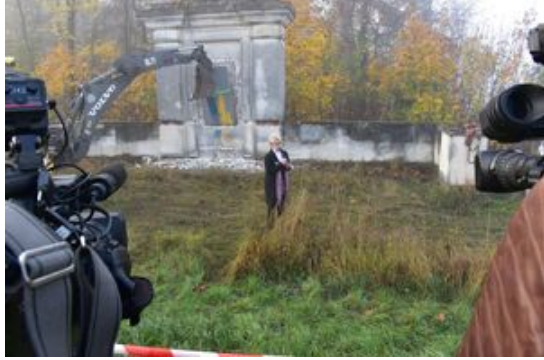
Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/172774,W-Mokrem-woj-swietokrzyskie-oraz-w-trzech-innych-miejscowosciach-w-Polsce-zdemon.html>
18.05.2024, 20:09

W Mokrem (woj. świętokrzyskie) oraz w trzech innych miejscowościach w Polsce zdemontowano pomniki poświęcone Armii Czerwonej

27 października 2022 r. w miejscowości Mokre w woj. świętokrzyskim IPN przeprowadził demontaż pomnika poświęconego żołnierzom Armii Czerwonej. W tym samym czasie odbyła się rozbiórka podobnych monumentów w Głubczycach i Byczynie na Opolszczyźnie oraz w Bobolicach w Zachodniopomorskiem.

W woj. świętokrzyskim usunięty został pomnik żołnierzy Armii Czerwonej, który znajdował się na skraju lasu przy drodze nr 765, łączącej Szydłów z Kurozwękami, na terenie Nadleśnictwa Staszów. Na monumentalnym pomniku z kamienia w kształcie portalu zamocowana była tablica z napisem: „Z tego miejsca dnia 12 I 1945 roku o godzinie 4-ej wojska 1-go Frontu Ukraińskiego Armii Radzieckiej pod dowództwem marszałka Koniewa huraganowym ogniem rozpoczęły ofensywę zimową w wyniku której wyzwolona została Polska i rozgromiony hitleryzm. Chwała niezwykniętej Armii Radzieckiej”.

Usunięte pomniki w Głubczycach i Byczynie (woj. opolskie)

Pomnik „wdzięczności Armii Czerwonej” w Głubczycach został wzniesiony w 1945 r. w parku miejskim. Upamiętniał czerwonoarmistów poległych na terenie powiatu głubczyckiego. Obelisk, przed którym stała figura sowieckiego żołnierza z pistoletem maszynowym, umieszczono na cokole dawnej kolumny zwycięstwa, upamiętniającej pruskie wiktorie z końca XIX wieku.

W Byczynie rozebrany został pomnik „wdzięczności Armii Czerwonej” na skwerze przy ul. Stawowej 3. Pomnik wzniesiono w 1945 r. na 1 maja przy Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Upamiętniał 38 czerwonoarmistów z 1. Frontu Ukraińskiego, którzy w styczniu 1945 r. polegli w walkach o miasto. W latach 50. przeprowadzono ekshumację, a szczątki czerwonoarmistów przeniesiono na inne cmentarze.

Usunięty pomnik w Bobolicach (woj. zachodniopomorskie)

W Bobolicach pomnik został postawiony w 1945 r. przez żołnierzy sowieckich. Obelisk wykonano z cegły, był otynkowany a na frontowej ścianie znajdowała się tablica z napisem w języku rosyjskim: „Wieczna chwała naszym bohaterom poległym w walkach o wolność i niepodległość naszej ojczyzny 1945 r.”. Pomnik został wzniesiony na sześciu mogiłach czerwonoarmistów, których szczątki w 1952 r. ekshumowano i przeniesiono na cmentarz w Koszalinie.

Apel Prezesa IPN

Prezes IPN dr Karol Nawrocki w marcu 2022 r. zaapelował do samorządów o usunięcie z przestrzeni publicznej wszelkich nazw i symboli wciąż upamiętniających osoby, organizacje, wydarzenia bądź daty symbolizujące komunizm. „Najwyższy czas nadrobić zaległości w tej dziedzinie [...] Niech wybrzmi to jasno i wyraźnie: w polskiej przestrzeni publicznej nie ma miejsca na jakiegokolwiek upamiętnienia totalitarnego reżimu komunistycznego i służących mu ludzi” – podkreślił w oświadczeniu z 4 marca 2022 r.

Dzięki apelowi prezesa IPN rozpoczął się kolejny etap dekomunizacji w Polsce. Na oświadczenie dr. Nawrockiego odpowiada coraz więcej samorządów, które chcą się pozbyć pozostałości totalitarnego systemu. Demontaże pomników to praktyczna realizacja ustawy z 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego

przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki.